

מצהר ייבוא Manifest

הגדרה: רשימת התכולה של האניה המהווה את אוסף שטרי המטען שעל האניה והמטענים המפורטים בהם אשר מיועדים להיפרק בנמלי הארץ. המצהר משודר כמסר לנמל ולמכס. זיהוי אניה בהפלגה מסוימת נעשה על ידי מספר מצהר. המספר הוא חד ערכי. סוכן האניה מנפיק את המצהר ומשדרו למכס ולנמל הפריקה לפחות 24 שעות לפני כניסת האניה לנמל היעד. או בהפלגה מיעדים הקרובים לישראל מהם ההפלגה נמשכת פחות מ- 24 שעות, בעת ההפלגה לישראל. השידור חתום אלקטרונית ע"י מורשה מטעם חברת הספנות.

המצהר

כולל את נתוני האניה ואת רשימת כל המטענים המובלים באניה והמיועדים הן לישראל והן לארצות אחרות. מזהה העיסקה מיועד לזיהוי המטען במערכות קהיליית הים בארץ ומספר המצהר הוא חלק ממנו.

המצהר בנוי משלוש חטיבות נתונים עיקריות:

1 DECLARATION - מכילה את נתוני האניה ושולח המצהר.

נתוני האניה כוללים שם אניה מס' אניה, מס' הפלגה, שמות סוכני האניה השותפים בה, ונתונים נוספים.

2 CONSIGNMENT - מכילה את מזהי העסקאות, ואת נתוני השוגר והנשגר, תנאי התשלום וכו'.

3 CONSIGNMENTITEM - מכילה את נתוני הסידוריים בעסקאות. בסידורי מפורטים סוג המטען, משקל, נפח, סוג האריזה, סימנים מזהים, קוד חומ"ס, פרט מכס וכו'.

חלק מהמדינות דורשות דיווח במצהר רק על הסחורות הנפרקות בנמלי המדינה אך מדינות אחרות כמו ארה"ב וישראל מבקשות (מטעמי בטחון) דווח על כל תכולת האניה. המצהר הכולל את נתוני כל המטענים שעל האניה (גם אלה שאינם מיועדים לפריקה בנמלי הארץ) נקרא מצהר מלא – FROB.

באזניה משותפת שעליה מטענים של מספר סוכני אוניות, כל אחד מהסוכנים חייב לשדר את המצהר הימי המתייחס למטענים הנמצאים באחריותו.

תת מצהר

כאשר עסקה עוברת מסוכן אניה למשלח בינלאומי, המשלח מנפיק שטר מטען פנימי ומשדר למכס תת מצהר המפרט את נתוני העסקה או העיסקאות המתייחסות למטענים שבשטר המטען הני"ל. מסר תת מצהר זהה במבנהו למסר נתוני מצהר, רק שחלק מהשדות המשלח אינו חייב למלא. ברוב המקרים הגורם המשדר המצויין ברשומת הכותרת הוא משלח (גם סוכן האניה רשאי לשדר תת מצהר), ושדות מסויימים הוא חייב למלא:

מזהה עיסקת האב שהיא עיסקת סוכן האניה המקורית יופיע תמיד במבנה המסר.
 מספר פקודת המסירה של סוכן האניה .
 מספר עיסקת המשלח יהיה שונה מהעיסקה המקורית ויכיל את קוד המשלח. (ר' מזהה עיסקה)

ניתן לבצע שרשור של עסקאות ועסקאות משנה ללא הגבלה של מספר הרמות, כאשר כל ישות
 (עסקה או סידורי בעסקה) מצביעה על הישות אותה היא מחליפה (עסקת אב).

נוהל מצהרים של המכס

מבנה מספר מצהר

מספר מצהר הוא חד ערכי ומתייחס לאניה מסויימת בהפלגה אחת .
 מספר מצהר נלקח מתחום המספרים המוקצה לסוכן האניה (או לסוכן המתפעל במקרה של
[אנייה משותפת](#) לכמה סוכני אניה) באותה שנה.
 ההקצאה נעשית בכל שנה בחודש דצמבר לקראת השנה הבאה, כאשר התחום המוקצה לכל סוכן
 אנייה מושפע מהיקף פעילותו בשנה הקודמת.
 אם סוכן אנייה ניצל במהלך השנה את כל המצהרים בתחום שהוקצה לו - יוכל לפנות לחברת נמלי
 ישראל ולקבל תחום מספרים נוסף, מתוך מאגר רזרבי שנשמר לצורך זה.
 סוכן האניה יכול לראות את המספרים המוקצים והמעודכנים עבורו בטבלת תחומי מצהר.
 באותה הפלגה – בכל הנמלים אותם תפקוד האניה במסעה יהיה לה אותו מספר מצהר.

מזהה מצהר או מספר מצהר מלא מכיל בנוסף למספר המצהר כמה נתונים נוספים :

קוד יבוא/יצוא	שנת מצהר	מספר רץ מתוך תחום	קוד סוכן אנייה
A	YY	NNNN	NNN
1 תו (I או E)	2 תווים	4 תווים	3 תווים

כאשר המינוח מספר מצהר מתייחס למספר הרץ בן - 4 התווים בשדה שבאמצע הטבלה לעיל.
 דוגמא למזהה מצהר ביבוא :

I091234003 (I = מצהר יבוא, 09 = שנת 2009, 1234 = מספר מצהר מתוך התחום של סוכן
 אוניה, ובסוף מספר סוכן האניה בטבלת סוכנים - 003).

דוגמא למזהה מצהר ביבוא באוניה משותפת :
 סוכן אוניה מתפעל :

I091234003 : (I = מצהר יבוא, 09 = שנת 2009, 1234 = מספר מצהר מתוך התחום של סוכן
 אוניה, 003 – הסוכן המתפעל).

סוכן אניה שותף :

I091234113 מספר המצהר המהווה חלק ממספרי העיסקאות של אותו סוכן יהיה שונה

במספר הסוכן (113) מעיסקאות הסוכן המתפעל (003).

תיקון מצהר

תהליך שינוי של נתון כלשהוא בעסקה המפורטת במצהר. ניתן לתקן את נמל הפריקה , את אתר המסירה, את כמות המטען או את סוג האריזה או נתון אחר. אם מסיבה כלשהיא המטען לא יעלה על האניה שנקבעה מלכתחילה ויוטען על אניה אחרת- לאניה השניה יהיה מספר מצהר שונה. במקרה זה יש להגיש בקשה למכס לביטול המצהר הראשון, ולפתוח מצהר חדש עם נתוני האניה השניה. אם נתוני המצהר כבר שודרו לנמל ולמכס ניתן לתקן נתונים במצהר באישור המכס. אם שיגור מטען מהנמל כבר החל או הסתיים – תיקון נתוני המצהר יכול להיות בעייתי ובשלב מסויים גם בלתי אפשרי.

סידורי במצהר/בעסקה

סידורי במצהר - השורה במצהר שבה מופיעים פרטי המטען. הסידורי מתייחס בדרך כלל למכולה אחת, או במטען כללי - לסוג מסויים של מטען. למשל חבילה/ות של מוטות ברזל או ארגזים. מספר הסידורי משמש כחלק מהמפתח לזיהוי המטען.

בקהיליית הים בארץ, מזהה העיסקה משמש לזיהוי המטען בעיסקת יבוא או יצוא, וכולל בתוכו את המצהר. מזהה העיסקה מתייחס לשטר מטען אחד, למצהר אחד, ומכיל סידורי אחד או יותר. עיסקה ניתן לפצל לכמה עיסקאות והפיצול נעשה בגלל סיבות שונות.

להלן כמה מקרים בהם יש צורך בפיצול עסקה :

1. משלת בינלאומי מרוקן מכולה שהועברה אליו מסוכן האניה. כאשר המטען במכולה שייך ללקוחות שונים, יש צורך לרוקן את המכולה ולפצל את העיסקה בין בעלי המטענים. בעיסקת האב, המכולה רשומה כסידורי אחד בעיסקה. פיצול עיסקת עסקת האב למספר עיסקאות בן מאפשרת שחרור המטען השייך לכל יבואן בנפרד מהאחרים.
2. לסוכן אונייה עיסקה המכילה מס' רב של מכולות, חלק מהמכולות הוא רוצה לשחרר קודם ואת האחרות במועד מאוחר יותר. במקרה זה יפצל את העסקה, יבקש התרה מהמכס לגבי כל עיסקה בנפרד, וישחרר את המכולות במועדים שונים. יתכן גם מצב שבו חלק מהמטען חסר או ניזוק או מעוכב ע"י המכס לצורך בדיקות, ולא

